

Του Τάσου Μαντιδά

Κλειδί οι επενδύσεις για τη νέα εποχή της Ελλάδας

Οι νέες προκλήσεις για την οικονομία
αλλά και την ελληνική κεφαλαιαγορά
στη «μεγαλύτερη λίμνη
με τα μεγαλύτερα ψάρια»

Η προέλευση περισσότερων και πιο ποιοτικών επενδύσεων και η ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος θα πρέπει να αποτελούν κεντρικό πυλώνα της οικονομικής πολιτικής της Ελλάδας, ώστε η χώρα να μεταβεί από μια οικονομία σε κρίση σε αξιόπιστο επενδυτικό κόμβο, εκτίμησαν στελέχη κορυφαίων διεθνών οίκων και επενδυτικών εταιρειών που βρέθηκαν στο 27ο ετήσιο επενδυτικό συνέδριο για την Ελλάδα της Capital Link στη Ν. Υόρκη, υπογραμμίζοντας τη σημασία διατήρησης της μεταρρυθμιστικής ατζέντας για την περαιτέρω ενίσχυση των επενδύσεων σε υποδομές, ενέργεια, τουρισμό και τεχνολογία.

Προς τον μέσο όρο

Για τον **Filippo Taddei** της Goldman Sachs International, π.κ., η Ελλάδα από πρωταθλήτρια της ανάπτυξης σταδιακά θα κινείται πιο κοντά προς τον μέσο όρο της ευρωζώνης. Όπως σημειώνει, μια broad-based ανάπτυξη θα πρέπει να συνεχιστούν και οι επενδύσεις, οι οποίες αποτελούν εδάφους για το κλειδί για το «γύρισμα» της οικονομίας - και όχι ο τουρισμός, όπως πολλοί νομίζουν.

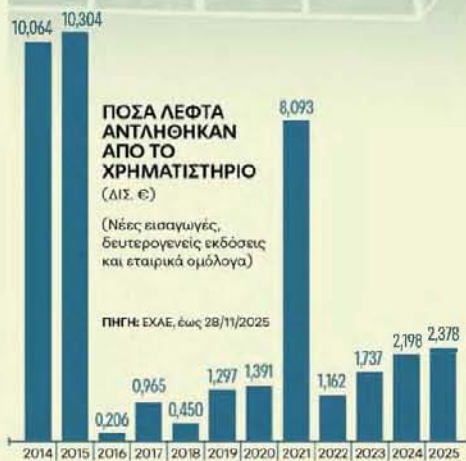
Προκλήσεις

Η Goldman Sachs εκτιμά πως, παρά την αύξηση του ΑΕΠ που ξεπερνά το 2%, την ώρα που η παραγωγικότητα βελτιώνεται από το 2019 και η συνεχιζόμενη δημοσιονομική εξυγίανση οδηγεί τον λόγο χρέους προς ΑΕΠ χαμηλότερα από τα επίπεδα της Ιταλίας έως το 2028, τα πραγματικά εισοδήματα παραμένουν 10% χαμηλότερα από τα υψηλά του 2007-2008, ενώ η ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει τρεις βασικές προκλήσεις:

Πρώτον, η ανάκαμψη του real estate θέλει προσεκτική διαχείριση ώστε να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις στέγασης και να αποφευχθεί η περαιτέρω υπερθέρμανση στις τιμές των ακινήτων.

Δεύτερον, το δυσανάλογο μερίδιο των μορφωμένων εργαζομένων που συνεχίζει να υποαποκαλείται, τονίζοντας την ανάγκη να προσαρμοστεί το εργατικό δυναμικό στις οικονομικές απαιτήσεις που εξελίσσονται προκειμένου να στηριχθεί η διατηρησιμη ανάπτυξη.

Τρίτον, το αναποτελεσματικό σύστημα δικαιοσύνης με τις καθυστερήσεις στη λήψη αποφάσεων - ειδικά στις εμπορικές υποθέσεις - αποτελεί εμπόδιο για την επιχειρηματική εμπιστοσύνη και τον δυναμισμό της

οικονομίας, τονίζοντας την ανάγκη ανάλογων και άμεσων παρεμβάσεων.

Συγκέντρωση

Ενοποίηση και συγκέντρωση δυναμικών «βλέπει» στην Ελλάδα ο **Κωνσταντίνος Κωστόπουλος** της Morgan Stanley αναφερόμενος στον τομέα των εξαγωγών και συγχωνεύσεων, καθώς νέα

ονόματα μπαίνουν στην ελληνική αγορά, η οποία απολαμβάνει την εμπιστοσύνη των επενδυτών που δεν φοβούνται πλέον το «brand Ελλάδα».

Εμφανής είναι εδάλλου η δυνατότητα των ελληνικών επιχειρήσεων να αντλούν κεφάλαια από τις διεθνείς αγορές, με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τις μεγάλες διεθνείς επιχειρήσεις,

ενώ δεν φοβούνται να αναλαμβάνουν ρίσκο και εκτός συνόρων. Το επόμενο βήμα είναι το μέγεθος, καθώς θα πρέπει να δημιουργηθούν επιχειρηματικές οντότητες που μπορούν να σταθούν ανταγωνιστικά στο διεθνές περιβάλλον.

Ο **Robert Blotevogel** του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM) εκτιμά πως η οικονομική αναγέννηση της Ελλάδας είναι απόδειξη της δύναμης των μεταρρυθμίσεων, θεωρώντας πως πλέον η πολιτική πρέπει να επικεντρωθεί στο κλείσιμο των παραγωγικών κενών. Αυτό απαιτεί την άρση οικονομικών εμποδίων ώστε οι πόροι να κατευθύνθούν στις πιο παραγωγικές τους χρήσεις. Η Ελλάδα απολαμβάνει, όπως εκτίμησε, ένα μοναδικό παράθυρο ευκαιρίας, καθώς η εμπιστοσύνη των αγορών έχει αποκατασταθεί, οι συνθήκες χρηματοδότησης της χώρας είναι ευνοϊκές και η δημοσιονομική πολιτική βρίσκεται σε υγιή βάση.

Οι δαπάνες

Η πρόκληση αφορά την ενίσχυση της ποιότητας των δημοσίων οικονομικών, χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η μείωση του χρέους. Αυτό συνεπάγεται μια στρατηγική αλλαγή στις δαπάνες: απομάκρυνση από αναποτελεσματικές μεταβιβάσεις προς μακροπρόθεσμες επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο και στις ψηφιακές, πράσινες υποδομές, ιδίως καθώς οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης σταδιακά μειώνονται.

Το θέμα του μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων υπογράμμισε και ο **Joti Rana** της FTSE Russell, αναφερόμενος στη μεταβολή της ελληνικής κεφαλαιαγοράς από την κατηγορία των αναπτυσσόμενων στην κατηγορία των ανεπτυγμένων αγορών, που θα πραγματοποιηθεί τον Σεπτέμβριο του 2026, καθώς σήμερα η Ελλάδα είναι ένα μεσαίου μεγέθους ψάρι σε μια μεσαίου μεγέθους λίμνη, αλλά με την είσοδό της στις ανεπτυγμένες αγορές θα βρεθεί σε μια πολύ μεγαλύτερη λίμνη με πολύ μεγαλύτερα ψάρια, κάτι που θα αυξήσει τον ανταγωνισμό αλλά και τις πιθανές ευκαιρίες.

Αναβαθμίσεις

Σήμερα 26 εισηγμένες πληρούν τις προϋποθέσεις για αναβάθμιση, ωστόσο η τελική λίστα θα διαμορφωθεί τον Ιούνιο του 2026, ενώ ο ίδιος δεν αναμένει κατά την περίοδο της μετάβασης μεγάλες διαφοροποιήσεις στις ροές κεφαλαίων, αν και μακροπρόθεσμα η αναβάθμιση θα στηρίξει τις ελληνικές επιχειρήσεις.

«Η Euronext αναλαμβάνει τον ρόλο επιταχυντή για την περαιτέρω ένταξη της ελληνικής κεφαλαιαγοράς στις παγκόσμιες ροές κεφαλαίων, καθώς διαθέτει μια ενιαία, τε-

χνολογικά προηγμένη πλατφόρμα, ένα κοινό βιβλίο εντολών και μία ενοποιημένη δεξαμενή ρευστότητας, τη μεγαλύτερη στην Ευρώπη» ανέφερε ο CEO της **Stephane Boujnah**, σημειώνοντας πως οι ελληνικές εταιρείες θα αποκτήσουν άμεση πρόσβαση στην ευρωπαϊκή αγορά, απελευθερώνοντας νέες ευκαιρίες για ανάπτυξη, τόσο για μεγάλες δημόσιες εγγραφές (IPOs) όσο και για εισηγμένες μικρομεσαίων επιχειρήσεων (SMEs).

Μεγάλη ευκαιρία

Από την πλευρά του ο CEO της ΕΧΑΕ **Γιάννης Κοντόπουλος** σημείωσε πως με την ένταξή του στη μεγαλύτερη και πιο ολοκληρωμένη αγορά υποδομών της Ευρώπης το χρηματιστήριο Αθηνών έχει μια πρωταρχική ευκαιρία να επιταχύνει τις επιχειρηματικές του φιλοδοξίες, να ενισχύσει τη ρευστότητα της αγοράς, να διευρύνει τη διεθνή του εμβέλεια και να δημιουργήσει νέες διαδρομές χρηματοδότησης για τις ελληνικές επιχειρήσεις, την ώρα που βρίσκεται σε εξέλιξη και η αναβάθμιση της ελληνικής κεφαλαιαγοράς.

Ο ΟΔΗΓΟΣ

Τέλος, να σημειωθεί πως ο **Δημήτριος Τσάκωνας**, επικεφαλής του ΟΔΗΧ, ανέφερε πως για το 2026 οι συνολικές εκδόσεις προβλέπεται να ανέλθουν σε περίπου 8 δισ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ενός νέου 10ετούς ομολόγου αναφοράς, διατηρώντας παράλληλα μηδενική έκθεση στο επεξεργαστικό και συναλλαγματικό κίνδυνο.

Παράλληλα η στρατηγική πρόωγης υποπληρωμής των δανείων GLF ως το 2031, δηλαδή μια 10ετία νωρίτερα, θα διευκολύνει την εκδοτική πολιτική του ΟΔΗΧ, ενισχύοντας και τη ρευστότητα της αγοράς, ενώ και οι επικείμενες αλλαγές στο πλαίσιο λειτουργίας των Primary Dealers, που αναμένεται να τεθούν σε ισχύ το 2026, θα υποστηρίξουν περαιτέρω αυτή την κατεύθυνση.

Β

Εμφανής είναι η δυνατότητα των ελληνικών επιχειρήσεων να αντλούν κεφάλαια από τις διεθνείς αγορές, με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τις μεγάλες διεθνείς επιχειρήσεις